

28 684 Naar een veiliger samenleving

Nr. 616 Brief van de minister van Justitie en Veiligheid

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 25 maart 2020

In het ordedebat van 18 februari jl. ontving ik van de heer Azarkan (DENK) en mevrouw Kuiken (PvdA) het verzoek om in te gaan op de situatie in Urk waar een groep jongeren het gemeentehuis heeft bekogeld met vuurwerk en bakstenen (Handelingen II 2019/20, nr. 50, item 30).

Situatie

De politie en de gemeente hebben mij laten weten dat op zaterdagavond 15 februari, rond 23.15 uur, een groep van ongeveer 100 jongeren vernielingen aan het gemeentehuis aan de Singel op Urk heeft gepleegd. Tijdens deze ongeregelde heden werd voor duizenden euro's schade toegebracht aan onder andere de ruiten van het pand. Bij de vernielingen werd gebruik gemaakt van zwaar vuurwerk en stenen. De gemeente, het OM en de politie nemen dit hoog op. Het onderzoek is nog in volle gang en de politie roept iedereen op die meer weet van de gebeurtenissen zich te melden.

Het beschermen van een veilig woon- en leefklimaat voor iedereen is een van de hoofdprioriteiten van dit kabinet. Het mag daarom niet zo zijn dat jongeren ongestraft vernielingen aanbrengen aan het gemeentehuis van Urk.

De aanpak van deze vernielingen en het handhaven van de openbare orde is echter primair een taak en de verantwoordelijkheid van de lokale driehoek. Ik wil daarom niet tornen aan hun verantwoordelijkheid. Uit contact met de gemeente Urk blijkt dat zij er alles aan doen om in samenwerking met de politie en het OM de daders te vinden en te straffen.

Over de mogelijkheden en het instrumentarium die burgemeesters tot hun beschikking hebben om intimidaties en terreur van groepen jongeren tegen te gaan, verwijs ik u graag naar de brief die ik op 20 februari reeds naar uw kamer heb gezonden.¹

In het ordedebat noemt heer Azarkan (DENK) dat het hier mogelijk gaat om anti-integratief gedrag. Hiervoor zijn echter op dit moment geen aanwijzingen.

¹ Kamerstuk 28 684, nr. 613

Weerbare bestuurders

De gemeente Urk heeft mij laten weten dat de vernielingen mogelijk bedoeld zijn als intimidatie van de bestuurders en ambtenaren van de gemeente.

De daadwerkelijke toedracht van dit incident is nog onduidelijk en wordt onderzocht door de gemeente in samenwerking met de politie en het OM.

Dit kabinet keurt elke vorm van intimidatie tegen bestuurders af en wij doen er alles aan om bestuurders en ambtenaren weerbaarder te maken tegen intimidatie en bedreigingen. Het goed kunnen functioneren van onze bestuurders is namelijk van fundamenteel belang voor onze democratische rechtstaat. Samen met mijn ambtgenoot van het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties werk ik daarom aan verschillende maatregelen.

Zo zijn er verschillende standaardmaatregelen preventieve beveiliging voor burgemeesters en wethouders. Onderzocht wordt of die verankerd kunnen worden in hun rechtspositie als onderdeel van de werkgeversverantwoordelijkheid om te voorkomen dat beveiligingsmaatregelen van bestuurders onderdeel worden van het politieke debat. Daarnaast is op 12 december jl. de pilot Integrale Beveiligingsplannen² in tien gemeenten³ van start gegaan. Deze pilot ziet op verbindingen tussen de diverse onderdelen van de beveiliging van gemeenten zodat deze beter op elkaar aansluiten en zo het beveiligingsniveau als geheel te verhogen. De gedeelde lessen uit de pilot zullen worden vastgelegd in een aanpak die andere gemeenten kunnen gebruiken.

In dit verband noem ik tot slot graag het Netwerk Weerbaar Bestuur, waar (vanuit het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties) wordt gewerkt aan een versterkte preventieve inzet aangaande het beschermen van de veiligheid en integriteit van bestuurders. Vanuit dit netwerk worden diverse producten en diensten aangeboden, zoals de woningscan met een veiligheidsgesprek en een training 'omgaan met intimidatie en bedreiging voor burgemeesters en wethouders.'⁴ Bij gevoelens van onveiligheid en bij incidenten kunnen bestuurders en volksvertegenwoordigers voor advies ook altijd contact opnemen met de vertrouwenspersonen van het Ondersteuningsteam Weerbaar Bestuur.

Samen met alle betrokken partners zal dit kabinet zich blijven inzetten voor de versterking van de weerbaarheid van lokaal bestuur. Wij leveren gezamenlijk, maar vanuit onze eigen verantwoordelijkheden, ondersteuning aan bestuurders.

De Minister van Justitie en Veiligheid,
F.B.J. Grapperhaus

² Kamerstukken 28 844 en 28 684, nr. 190

³ De tien deelnemende gemeenten zijn: Almelo, Berkelland, Breda, Dalfsen, Gooise Meren, Haarlemmermeer, Saba, Tiel, Tilburg en Venlo

⁴ Informatie over het Netwerk en producten vindt u op de website www.weerbaarbestuur.nl